

राजस्थान पुरातन ग्रन्थमाला

प्रधान सम्पादक - फतहसिंह, एम०ए०, डी०लिट्०

[निदेशक, राजस्थान प्राच्यविद्या प्रतिष्ठान, जोधपुर]

ग्रन्थाङ्क ११५

गोस्वामिश्रीशिवानन्दभट्टप्रणीतः

सिंहसिद्धान्तसिन्धुः

[प्रथमः खण्डः]

सम्पादकौ

फतहसिंहः एम० ए०, डी० लिट्०

तथा

गोस्वामिश्रीलक्ष्मीनारायणबोझितः

प्रकाशक

राजस्थान-राज्य-संस्थापितः

राजस्थान प्राच्यविद्या प्रतिष्ठान
जोधपुर (राजस्थान)

RAJASTHAN ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE,
JODHPUR

१९७० ईस्वी

विषयानुक्रमः

प्रथमस्तरङ्गः [पृष्ठ-१-५२]

विषयः	पृष्ठसंख्या
मङ्गलाचरणपद्यानि	१-२
बुन्देलभूपान्वयप्रशस्तिः	२-५
ग्रन्थकुट्टशप्रशस्तिः	५-६
ग्रन्थविषयानुक्रमः	६-१२
प्रातःकाले शयनादुत्थानप्रकारः	१२-१४
शीतविधिः	१४-१७
प्राचमनविधिः	१७,
दन्तधावनविधिः	१७-१८
स्नानविधिः	१८-२३

शङ्खमुद्रालक्षणम्

एकविंशतिशक्तिमन्त्रः

त्रिपञ्चाशदक्षरतीर्थशक्तिमन्त्रः

कुम्भमुद्रालक्षणम्

उत्तम-मध्यम-सामान्यस्नानम्

ग्रामेयस्नानम्

वारुणस्नानम्

ब्राह्मस्नानम् (मन्त्रस्नानम्)

वायव्यस्नानम्

दिग्गस्नानम्

सारस्वतस्नानम्

स्नानानां सङ्ख्यानि

कापिलस्नानम्

गायत्र्यकस्नानम्

ध्यानस्नानम्

मन्त्रस्नानं तत्फलं च

ध्यानस्नानं, तत्फलं च

स्नाने दिशाक्रमः

वासोधारणविधिः

...

...

२३,

ऊर्ध्वपुण्ड्रादितिलकधारणविधिः

...

...

२३-२६

वर्णभेदेन पुण्ड्रादिकरणे मृदादिद्रव्यकथनम्

स्नानविशेषादेव मृत्तिकाग्रहणम्

त्रिपुण्ड्रादिकरणे भङ्गुलिनिर्देशः

पुण्ड्राणामाकारवैविध्यं, तन्मानरूपं

ललाटादिस्थानविशेषेषु केशवादिद्वादशनाम्नां न्यसनम्

ललाटादिषु गदादिचिह्नाङ्कनम्

वर्णभेदेन पुण्ड्रसंख्योक्तिः, केशवादिध्यानप्रकारश्च

द्वादशदर्शनपूर्वकं तिलकधारणे विधिनिषेधौ

जल-चन्दनाभ्यां तिलककरणम्

भस्मना त्रिपुण्ड्रीकरणम्

भस्मलक्षणम्

कर्मविशेषोद्भवभस्मसंग्रहणं, तत्संस्कारविधिश्च

भस्मत्रिपुण्ड्रधारणमाहात्म्यम्

वैदिकसन्ध्याविधिः

२६-३२

सन्ध्याशब्दनिर्हक्तिः

वैदिकसन्ध्याकालस्तद्विधिश्च

गृहगोष्ठादिस्थानेषु फलवैशिष्ट्यम्

सन्ध्योप्राप्तौ पात्रविचारः

पात्राभावे वामहस्तव्यवहारः

गायत्रीजपमानम्

तान्त्रिकसन्ध्याविधिः

...

...

३२-३३

वैदिकतर्पणम्

...

...

३३-३७

तर्पणे पात्रविचारः

तर्पणे स्नानविचारः

तिलाभावे स्वर्णादियुतोदकैः पितृतर्पणम्

सप्तम्यादिदिवसेषु गृहे सतिलतर्पणनिषेधः

तीर्थस्थाने निषिद्धदिनेऽपि सतिलतर्पणम्
जपादिकार्येषु अशून्यकरत्वं
वर्णभेदेन कुशपवित्रकस्य मानं, तदप्रयत्नश्च
कार्यविशेषेषु पवित्रग्रन्थि-विधिनिषेधौ
कुशाभावे काशग्रहणं, तदभावे दशदर्भग्रहणञ्च
दर्भाभावे स्वर्णादिधारणं, तत्राङ्गुलिनिर्देशश्च

तान्त्रिकतर्पणम्	...	...	३७-३८
सूर्याध्यक्षानविधिः	...	...	३९-४०
शिवालङ्गपूजाविधिः	...	...	४०-४८

लिङ्गनिर्माणे रत्नादीनां मृदादीनां व्यवहारस्तन्मानञ्च
शिवप्रदक्षिणाक्रमो नुतिश्च
कामनापरत्वेन नानाद्रव्योत्थलिङ्गप्रकल्पनम्
लिङ्गपूजामाहात्म्यं लिङ्गस्तोत्रञ्च

द्वारपूजा	...	...	४८-४९
द्वारदेवानां ध्यानानि	...	...	४९-५०
विष्णोत्सारणम्	...	...	५०-५१
पञ्चगव्यप्रमाणं, स्थानशुद्धिश्च	...	...	५१-५२

द्वितीयस्तरङ्गः [पृष्ठ-५३-११५]

आसनानि (आघ्रातचर्मादीनि)	...	...	५३-५४
स्वस्तिक-पद्म-वीर-सिद्धासनलक्षणानि	...	...	५५,
प्रोष्ठपादलक्षणम्	...	...	५५,
आसनोपवेशने दिशाक्रमः	...	...	५५-५६
आसन-पूजोपयोगिपात्र-द्रव्यसंस्कारः	...	...	५६-५७
आत्म-स्थान-द्रव्य-देव-मन्त्रशुद्धयस्तल्लक्षणानि च	...	...	५७,
करशुद्धिर्विम्बन्धश्च	...	...	५८-५९
मखमुद्रालक्षणम्	...	...	५९,
भूतशुद्धिः (देहशुद्धि-प्राणप्रतिष्ठा-न्यासादिविधिः)	...	...	५९-७५
प्रपञ्चयागकर्म	...	...	७५-८१

पञ्चमन्त्रनिरुक्तिः

पर-गायत्र-ऋष्यादिशब्दनिरुक्तयः

स्वाहा-सोहं-हंस-प्रणवादिशब्दार्थः

प्रपञ्चव्यागमन्त्रस्य प्रभावकथनम्

कामनापरत्वेन प्रपञ्चव्यागमन्त्रहोमविधिः

मातृकान्यासमाहात्म्यम्	...	...	८१,
ऋषिच्छन्दोदेवतानां न्यासक्रमस्तन्निरुक्तयश्च	...	...	८२-८५
ऋष्यादिषडङ्गमुद्राः	...	...	८५-८८

शक्तिषडङ्गमुद्राः

शैवषडङ्गमुद्राः

पीठमन्त्रन्यासः.

मूलमन्त्रन्यासः	...	...	८६,
गणेशादिमुद्रालक्षणानि	...	...	८७-८९

मुद्राशब्दनिरुक्तिः

सौरमुद्रे	...	...	८९,
वैष्णवीमुद्राः	...	...	८९-९३
शैवमुद्राः	...	...	९३-९४
शक्तिमुद्राः	...	...	९४-९५
गायत्र्या द्वात्रिंशन्मुद्राः	...	...	९६-९८
ध्यानप्रकारः	...	...	९८-९९
अन्तर्यजनविधिः	...	...	९९-१००

बाह्यपूजाविधौ कामनाभेदेन स्वर्णादिरचितपीठे पूजाचक्रस्य निर्माणं, तद्विधिर्मानसश्च	...	...	१००-१०२
चक्रे (यन्त्रे), देवीमूर्तौ, शिष्ये च प्रतिष्ठाक्रमः	...	...	१०२-१०३
अभ्युत्तारणम्, वर्णाषघयो, देवताप्रतिष्ठाविधिश्च	...	...	१०३-१०६
यन्त्रशब्दनिरुक्तिः	...	...	१०६,
यन्त्राभावे अन्यदेवतानामेकपीठे पूजाकरणे देवशपनम्	...	...	१०६,
खण्डितादिदशदोषदुष्टेषु यन्त्रेषु पूजाया निषेधः	...	...	१०६-१०७
लिङ्गमणिकुम्भादिषु पूजाव्यवहारः, केवलभूमौ पूजानिषेधश्च	...	...	१०७,

भूम्यादिस्थानेषु देवतावासः	...	...	१०७,
सूर्यादयः भद्रपूजास्थानानि, तेष्वचनप्रकारश्च	...	...	१०७,
लिङ्गादयो दश शिवाचनस्थानानि	...	...	१०७,
शालग्रामादिप्रतिमान्तेषु पञ्चस्थानेष्वेव हरेः पूजनम्	...	...	१०८,
प्रतिमा-मानविचारः, सदने शैलजा-प्रतिमायां पूजानिषेधश्च	...	...	१०८-१०९
देव्याः शापाद् देवानामश्मत्वप्राप्तिस्तद्वरदानात्तथाविधानामपि तेषां			
भक्तेभ्यः पुरुषार्थचतुष्टयदानसामर्थ्यञ्च	...	...	१०९,
मृण्मय्यादिप्रतिमानां शुभाशुभत्वम्	...	...	१०९-१११
खण्डितादिदोषयुक्तानाम्प्रतिमानामग्नावप्सु वा निक्षेपः	...	...	१११-११२
एकाहादिपूजाविहृती प्रतिष्ठा-सम्प्रोक्षणविधिः	...	...	११२,
आदिमूर्तिवामुदेवादिष्वतुर्मूर्तिनां भेदोपभेदाः,	...	...	११२-११४
सिद्धार्थसंहितोक्ताश्चतुर्विंशतिमूर्तयः	...	...	११४-११५

तृतीयस्तरङ्गः [पृष्ठ-११६-१६१]

शालग्रामशिलानां लक्षणानि, वर्णादिभेदेन तद्गुणदोषाश्च	...	...	११६-११७
तासां लक्षणविशेषेण वामुदेवादिसंज्ञाविशेषः	...	...	११७-१२१
शालग्रामशिलायां हरिपूजामाहात्म्यम्	...	...	१२२-१२७
शालग्रामशिलापूजने क्षत्रियादीनामनधिकारः	...	...	१२७-१२८
शिवलिङ्गनिर्माणप्रकारः	...	...	१२८-१३०
रत्नलिङ्गादौ लक्षणाभावेऽपि दोषाभावः	...	...	१३०,
वाणलिङ्गलक्षणं, तन्माहात्म्यञ्च	...	...	१३०-१३१
गृहे लिङ्गद्वय-गणेशद्वयादीनां नित्यार्चनादुद्वेगप्राप्तिः	...	...	१३१,
चतुरायतनदेवतानां स्थापनक्रमः	...	...	१३१-१३३
पूज्य-पूजकयोर्मध्ये प्राचीसाधनम्	...	...	१३३,
अर्घ्यादिपात्राणि, तत्संख्या च	...	...	१३३,
शिवसूर्ययोः शङ्खस्य निषेधः	...	...	१३४,
शङ्खस्य मानविशेषे फलवैशिष्ट्यम्	...	...	१३४,
काञ्चनकाचादिरचितपात्राणि, तेषामुत्तममध्यमाधमत्वञ्च	...	...	१३४-१३५
नालिकेरपात्रमाहात्म्यम्	...	...	१३५,
पात्राणां मानविचारः	...	...	१३६,
वक्ष्याकर्षणादिषु पात्रविचारः	...	...	१३६,

पात्राभावे सर्वकर्मसंफलम्	...	...	१३६,
बलि-गन्ध-धूपद्युपचाराभावे सर्वकर्मसंयध्यम्	...	...	१३७
अर्घ्यपात्रस्थापनविधिः	...	...	१३७-१४०
तत्र गालिनीमुद्रा-मस्त्यमुद्रालक्षणम्	...	...	१४०-१४३
पाद्यपात्रादीनां स्थापनक्रमः	...	...	१४३
मधुपर्ककलक्षणं तस्यात्रविचारश्च			
अर्घ्यद्रव्याष्टकम्			
पाद्यादिद्रव्याणि			
अर्घ्यादिद्रव्यालाभे पुष्प-तण्डुलव्यवहारः			
संस्थापितपात्रस्खलने प्रणवजपाहोषपरिहारः			
पूजाद्रव्यप्रोक्षणम्			
आत्मपूजा (अन्तर्घागि)विधिः	...	...	१४३-१४४
योगपीठपूजा	...	...	१४५-१४६
शालग्रामे स्थावरे वा आवाहन-विसर्जनाभावः	...	...	१४६,
आवाहनस्वरूपम्	...	...	१४७,
आवाहनश्लोकाः	...	...	१४९-१५२
आवाहनादिमुद्रालक्षणानि	...	...	१५३,
सप्तत्रिंशदक्षरो दीपिनीमन्त्रः	...	...	१५४,
मुद्राशब्दनिर्मुक्तिः	...	...	१५४,
उपचारशब्दार्थः	...	...	१५४,
अष्टत्रिंशदुपचाराः, अष्टादशोपचाराः, षोडशोपचाराः,			
दशोपचाराः, सप्तोपचाराः, पञ्चोपचाराश्च	...	...	१५४-१५५
उपचारनिवेदनप्रकारः	...	...	१५६,
आसनानि	...	...	१५७-१५८
उपचारकल्पना	...	...	१५८,
पाद्यादिदानफलम्	...	...	१५८,
प्रतिमा-पट-पात्राणां नित्यस्नानविरोधः	...	...	१५९,
वासोभूषणविचारः	...	...	१५९-१६०
गन्धाद्युपचाराणां देवताविचारः	...	...	१६०-१६१

चतुर्थं स्तरं : (पृष्ठ-१६२-१६८)

गन्धस्य पञ्चविधत्व तत्लक्षणानि च	...	...	१६२,
गन्धनिवेदनेऽङ्गुलिनिर्देशः	...	...	१६२-१६३
पुष्पस्य पञ्चविधत्वम्	...	...	१६३,
पुष्पाणां प्रशस्तं दशकं तथाऽन्यानि पुष्पाणि	...	...	१६३-१६४
सूर्यस्य विहितानि पत्रपुष्पाणि	...	...	१६४,
विष्णोः पत्रपुष्पाणि, तस्य वित्त्वपत्रादीनां निषेधश्च	...	...	१६४-१६७
शिवस्य विहितानि पत्रपुष्पाणि	...	...	१६७-१६८
दुर्गायाः विहितानि पत्रपुष्पाणि	...	...	१६८-१६९
त्रिपुरायाः वर्ज्यपत्रपुष्पाणि	...	...	१६९,
सर्वेषां देवानां विहितानि निषिद्धानि च पत्रपुष्पफलादीनि	...	...	१७०-१७१
शूद्रानीतादिभिः पुष्पादिभिः कर्मनिषेधः	...	...	१७१-१७२
पुष्पादीनां याचितपर्युषितादिदोषाः	...	...	१७२-१७३
पुष्पोपचारान्ते लयाङ्गाचनारम्भः (परमावरणपूजा)	...	...	१७४-१७७
धूपभेदास्तस्मिन्निवेदनप्रकारश्च	...	...	१७७-१८०
एकादशाक्षरो षण्ठामन्त्रः			
दीपनिवेदनप्रकारः	...	...	१८०
नैवेद्यदानपात्राणि नैवेद्यनिवेदनञ्च	...	...	१८०-१८२
आसनादिमुद्राः	...	...	१८२-१८४
नित्यहोमविधिः	...	...	१८४,
आचमनादिनिवेदनान्ते नीराजनविधिः	...	...	१८४-१८६
नवाक्षरीरत्नेऽहोमन्त्रो मूलमन्त्रजपविधिश्च	...	...	१८६-१८७
प्रदक्षिणक्रमः, प्रणामभेदाः, क्षमापनं देवोद्भासनञ्च	...	...	१८७-१८९
निर्माल्यविसर्जन-स्वीकार-निषेधोक्तयः	...	...	१८९-१९२
प्रवासाद्यौ मानसपूजनोक्तिः	...	...	१९३,
घ्रातुर्यादिभेदेन पूजाः पञ्चविधस्तद्लक्षणानि, तदुत्तममध्यमाधमत्यञ्च	...	...	१९३-१९६
अनिर्माल्य-सनिर्माल्यभेदात्पूजाया द्विविध्यं, तत्र गृहस्थानां यतीनामधिकारश्च	...	...	१९६-१९८
गृहस्थानां बाह्यपूजाया मुख्यत्वं तस्याः पञ्चविधत्वञ्च	...	...	१९८,

पञ्चमस्तरङ्गः [पृष्ठ-१६६-२४५]

नित्यपूजाप्रयोगे प्रातःकृत्यादि	...	...	१६६-२०२
भस्मधारणविधिः	...	...	२०२-२०४
सान्निधिकसंध्या	...	...	२०४-२०५
सान्निधिकतर्पणम्	...	...	२०५,
सूर्यार्घ्यदानं, द्वारपूजा च	...	...	२०५-२०७
आसनसंशोधनं भूतशुद्धिश्च	...	...	२०७-२११
प्राणप्रतिष्ठा	...	...	२११-२१२
मातृकान्यासः, संहारन्यासः, सृष्टिन्यासः, स्थितिन्यासश्च	...	...	२१२,
व्यापकन्यासः, करशुद्धिर्दशदिग्बन्धनञ्च	...	...	२१३,
अन्तर्मातृकान्यासः	...	...	२१३-२१४
बहिर्मातृकान्यासे केवलमातृकान्यासः, विन्दुमातृकान्यासः,	...	...	२१४-२१५
सविसर्गसृष्टिमातृकान्यासश्च	...	...	२१५-२१६
विन्दुविसर्गयुक्तस्थितिमातृकान्यासः	...	...	२१६-२१७
तारोत्थैकपञ्चाशत्कलामातृकान्यासः	...	...	२१७-२१८
केशवादिमातृकान्यासः	...	...	२१८-२१९
श्रीकण्ठादिमातृकान्यासः	...	...	२१९-२२०
भुवनेश्वरीमातृकान्यासः	...	...	२२०,
बीजादिन्यासे श्रीबीजादिमातृकान्यासः	...	...	२२०-२२१
कामबीजादिमातृकान्यासः	...	...	२२१,
शक्तिश्रीकामबीजादिमातृकान्यासः	...	...	२२१-२२२
प्रपञ्चयागमातृकान्यासः प्राणायामप्रयोगश्च	...	...	२२२-२२४
भोगपीठन्यासः	...	...	२२५,
पूजाचक्रस्थापने ऋग्वेदोक्तान्सूक्तेनाऽग्न्युत्तरणविधिः	...	...	२२५-२२७
अर्घ्यपात्रादिस्थापनं देवतार्चनञ्च	...	...	२२७-२३६
नित्यहोमविधिः	...	...	२३६-२३६
नीराजनविधिः	...	...	२४०,
जपनिवेदनं, क्षमापनं, देवतोद्भासनञ्च	...	...	२४१-२४३
संज्ञेपार्चनप्रकारः	...	...	२४३,
आशीवसम्भवेऽपि नित्यार्चने दोषाभावः	...	...	२४३-२४५

षष्ठस्तरङ्गः [पृष्ठ-२४६-२७६]

बीक्षाविधिः

क्रियामय्यादयश्चत्वारो बीक्षाया भेदाः	...	...	२४६,
मन्त्रबीक्षायास्त्रैविध्यं, तल्लक्षणानि च	...	...	२४६,
बीक्षाशब्दनिरुक्तिः	...	...	२४७,
अदीक्षितानां मन्त्रदेवाचंनादिष्वधिकाराभावः	...	...	२४७
यदृच्छया श्रुतादिमन्त्रजपेऽनर्थापत्तिः	...	...	२४७,
गुरुमुखालङ्घनमुजपेऽभीप्सितसिद्धिस्तदभावे चानर्थापत्तिश्च	...	...	२४७,
गुरोर्महिमा, तस्त्वरूपञ्च	...	...	२४७-२५०
प्रतिष्ठासारोक्तं गुरुस्वरूपम्	...	...	२५०,
वीरागम-योगशिवमतोक्तं गुरुस्वरूपम्	...	...	२५१,
शैवबीक्षायां गुरुस्वरूपम्	...	...	२५१
निम्नगुरुस्वरूपम्	...	...	२५२,
भिरुवादिभ्यो मन्त्रग्रहणो दोषापत्तिः	...	...	२५२,
पित्रादिभ्यो बीक्षाविचारः	...	...	२५३,
सिद्धमन्त्रलाभे गुरुविचाराभावः	...	...	२५३-२५४
वर्णानुक्रमेण बीक्षाविचारः	...	...	२५४,
स्त्रिया अपि गुरुत्वम्	...	...	२५४
सच्छिष्यलक्षणानि	...	...	२५४-२५८
असच्छिष्यलक्षणानि	...	...	२५८-२६०
शिष्याणामधममध्यमोत्तमत्वम्	...	...	२६०,
गुरुशिष्यपरीक्षा	...	...	२६०-२६१
वर्णानां बीक्षायोग्यताकालविशेषः	...	...	२६१,
प्रागमस्य वेदाङ्गत्वं, मन्त्राधिकारिणः, वर्णानुपूर्व्येण			
मन्त्रदानाधिकारित्वं च	...	...	२६१-२६५
मन्त्राणां ब्रह्माक्षत्रादिभेदः	...	...	२६५-२६६
मन्त्राणाम्प्रजोषोपायः	...	...	२६६-२६७
मन्त्रेषु दोषाः	...	...	२६७-२७५
मन्त्राणां दोषनिरसनोपायभूतो योनिमुद्राबन्धस्तल्लक्षणञ्च	...	...	२७५-२७७
मन्त्राणां जननादयो दश संस्कारास्तेषां लक्षणानि च	...	...	२७७ २७८

सप्तमस्तरङ्गः [पृष्ठ-२८०-३११]

मन्त्रमेलनप्रकारे नक्षत्रचक्र, तद्वचनाप्रकारस्तत्फलञ्च	...	२८०-२८१
गोनिमैत्रीविचारः	...	२८१,
वृणमैत्रीविचारः	...	२८१-२८२
राशिचक्रं, तद्वचनाप्रकारश्च	...	२८२,
स्वलग्नादिद्वादशस्थानानां नामानि, तत्फलानि च	...	२८२-२८३
राशीनां वर्णभेदः	...	२८३,
पाञ्चभौतिकचक्र, तद्वचनाप्रकारश्च	...	२८३-२८४
भूतानां वीरमेषनटस्थानास्वरूपम्	...	२८४,
मन्त्राणां सिद्धसाध्यादिशाधनप्रकारे द्वादशाग्रचक्र, तद्वचनाप्रकारश्च	...	२८४-२८५
सिद्धसाध्यादिशोधनप्रकारे षोडशाग्रचक्र, तन्नेस्वन-रचनाप्रकारश्च	...	२८५-२८७
प्रत्यक्षर सिद्धादिगणना	...	२८८-२८९
मन्त्राणां ऋणधनशोधनचक्र तद्वचनाप्रकारश्च...	...	२८९-२९०
षट्पदचक्र, तद्वचनाप्रकारस्तत्फलञ्च	...	२९०-२९३
मन्त्रमेषने नाभग्रहणविचारः	...	२९३,
एकाक्षरादिमन्त्रेषु सिद्धादिशाधनाभावः	...	२९३-२९४
मन्त्राणां मालामन्त्रादिस्वरूपम्	...	२९४-२९६
दुष्टमन्त्रग्रहणं प्रकारान्तरम्	...	२९६-२९८
दीक्षायां मासादिशुद्धिः	...	२९८-३०८
दीक्षालग्नान् स्थानविशेषेषु स्थितानां ग्रहाणां शुभाशुभफलानि	...	३०८,
अथोमुखनक्षत्राणि	...	३०८,
प्रातःकालादिफलम्	...	३०८,
दीक्षायामन्येऽपि कालविशेषाः	...	३०८-३११

अष्टमस्तरङ्गः [पृष्ठ-३११-३५०]

दीक्षाङ्गभूतमण्डपनिर्माणार्थं भूमिपरीक्षा	...	३११-३१४
भूमेः समीकरणम्	...	३१४-३१५
शचीमाधनं, तद्वचनाप्रकारश्च	...	३१५-३१६
मण्डपनिर्माणविधिः	...	३१७-३२२
ध्वजानां लक्षणानि, अष्टौ दिग्गजाः, ध्वजानामावश्यकत्वञ्च	...	३२२-३२४

मण्डपान्यबाभावे दोषः	...	...	३२४,
मण्डपनिर्माणप्रकारः	...	...	३२४-३२७
अङ्गुलिमानम्	...	...	३२७-३३८
अष्टविधकुण्डनिर्माणप्रकारे चतुरस्रकुण्डरचनाप्रकारः	...	...	३२८-३३०
योनिकुण्डं, तद्वचनाप्रकारश्च	...	...	३३०,
अष्टचन्द्राकारकुण्डं, तद्वचनाप्रकारश्च	...	...	३३१,
त्रिकोणकुण्डं, तद्वचनाप्रकारश्च	...	...	३३१,
वृत्तकुण्डं, तद्वचनाप्रकारश्च	...	...	३३१-३३२
षडस्रकुण्डं, तद्वचनाप्रकारश्च	...	...	३३२,
पञ्चकुण्डं, तद्वचनाप्रकारश्च	...	...	३३२-३३४
अष्टाश्रकुण्डं, तद्वचनाप्रकारश्च	...	...	३३४,
पञ्चाश्रकुण्डं, तद्वचनाप्रकारश्च	...	...	३३४-३३५
सप्ताश्रकुण्डं, तद्वचनाप्रकारश्च	...	...	३३५-३३६
कुण्डनिवेशनम्	...	...	३३६-३३७
कुण्डे स्नातविचारः	...	...	३३७-३३८
मेखलाविचारः	...	...	३३८-३४०
कण्ठविचारः	...	...	३४०,
योनिविचारः	...	...	३४०-३४२
नालविचारः	...	...	३४२,
नाभिविचारः	...	...	३४२-३४३
कुण्डानां यथोक्तप्रकारेणाऽकरणे दोषः	...	...	३४३-३४४
कुण्डानां काम्यहोमेषु कुण्डभेदेन फलभेदः	...	...	३४४-३४५
वर्णभेदेन कुण्डभेदः	...	...	३४५-३४६
होमसंख्याभेदेन कुण्डमानभेदः	...	...	३४६-३४७
द्विहस्तादिकुण्डविशेषाणां मानाङ्गुलक्षेत्रफलानि	...	...	३४७-३४८
त्रसरेणवादिमानभेदाः	...	...	३४८,
कुण्डकरणाशक्तौ होमार्थं स्थण्डिलविचारः	...	...	३४८-३५०

नवमस्तरङ्गः [पृष्ठ-३५०-३६६]

अक्षविविचारस्तद्वचनाप्रकारश्च	...	...	३५०-३५२
वास्तुपूजाविधिः	...	...	३५२-३६३

वास्तुचक्ररचनाप्रकारस्तत्पूजाविधिश्च		
वास्तुदेवतानां ध्यानानि, प्रतिदेवतं बलिद्रव्यभेदाः, मन्त्राश्च		
वास्तुपूजायाः फलं, तदकरणे फलवैपरीत्यश्च		
अङ्कुरार्पणविधौ मण्डलनिर्माणं, पात्राणि, पालिकाः,		
शरावाः, मृदानयनञ्च	...	३६३-३६८
पञ्चघोषाः		
प्रियङ्गुवादिबीजानि		
बीजेषु पूज्यदेवताः		
हरिद्रासेचनमन्त्रोऽधिवासविचारश्च		
एतन्मण्डलरचनाप्रकारश्च		
अङ्कुरपरीक्षा		

दशमस्तरङ्गः [पृष्ठ-३७०-३८६]

दीक्षायाः पूर्वकृत्ये मधुपक्वविधानं, प्रायश्चित्तविधिश्च	...	३७०-३७१
यागमण्डपप्रवेशः, सर्वतोभद्रमण्डलं, तद्वचनाप्रकारे		
पञ्चवर्णरजांसि, रजोविन्यासप्रकारश्च	...	३७२-३७७
अन्यानि मण्डलानि	...	३७७-३७८
पूजापात्र-द्रव्यादिस्थापनविधिः	...	३७८-३८०
शालितण्डुलप्रमाणं, आढकलक्षणञ्च	...	३८१,
कूर्चलक्षणम्	...	३८१,
आधारशक्तिपीठादिपूजाविधिः, कलशस्थापनविधौ		
कलशप्रमाणं, नवरत्नानि च	...	३८१-३८२
शक्तिगन्धाष्टकं, वैष्णवगन्धाष्टकं, शाम्भवगन्धाष्टकञ्च	...	३८३-३८४
ऋद्धमन्त्रपञ्चकोटारः	...	३८४-३८६
पूजोपचार-हवनविधौ चरुपाकः (स्थालीपाकः),		
मेक्षणलक्षणं, स्विन्नलक्षणं, भोजनञ्च	...	३८६-३९०
ताललक्षणं, दन्तधावनदानमन्त्रश्च	...	३९०-३९१
शिष्यस्य रात्र्यधिवासविधिः, स्वप्नमन्त्राः, स्वप्नपरीक्षा च	...	३९१-३९२
शुभसूचकस्वप्नाः	...	३९३-३९५
अशुभसूचकस्वप्नाः	...	३९५,
स्वप्ननिवेदनम्	...	३९५-३९६
सद्योऽधिवासः, अधिवासशब्दार्थश्च	...	३९६,

एकादशस्तरङ्गः [पृष्ठ-३६७-४२७]

अग्निस्थापनं तत्र कुण्डानां वीक्षणादयोऽष्टादशसंस्काराः	...	३६७,
अक्षपाटनलक्षणम्, कुण्डे रेखातेखनक्रमश्च	...	३६८,
वागीश्वरीपूजनं, अग्निप्रणयने पात्रविचारः, ऋष्यादांशपरित्यागः, प्राणाग्निहोत्रविधिश्च	...	३६९,
अग्निस्थापनं, अग्निज्वालनमन्त्राः, अग्निधमनविचारश्च	...	४००-४०१
ज्वालनीमुद्रालक्षणम्	...	४०१,
वक्त्रेः सप्तजिह्वास्तद्राजस्यादिभेदाश्च	...	४०१-४०२
वक्त्रे रङ्गमन्त्राः	...	४०२,
भेखलायां कुशैः परिस्तरणपरिधिप्रक्षेपप्रकारः	...	४०३,
पात्रासादनं, (प्रणीता-प्रोक्षणीपात्रशोधनम्) अग्न्यावाहनमन्त्रः	...	४०३-४०४
दिशाक्रमेण वक्त्रे हिरण्यादिसात्विकसप्तजिह्वाचर्चनविधिः, नारदपञ्चरात्रोक्तानि हिरण्यादीनामेव प्रभादीनि नामान्तराणि च	...	४०४-४०५
स्त्रुकुसुमयोः संस्कारविधिः	...	४०६,
आज्यस्थाप्यामाज्यस्य वीक्षणादयः षट्संस्काराः	...	४०६-४०७
हवनविधिः, अग्नेर्गर्भाधानादिकाः संस्काराश्च	...	४०७-४०८
जिह्वाङ्ग-मूर्तीनां हवनविधिः, बन्धेर्वक्त्रेकीकरणं, नाडीसन्धानं, आवृत्तिहोमश्च	...	४०८-४१०
मण्डले मक्षत्रवारराशीनां वलिविधिः	...	४१०-४११
शिष्यस्याऽध्वविशोधनविधिः	...	४११,
शैवादिनिगमभिन्नेषु तत्त्वाध्वसु शैवानि षट्त्रिंशत् तत्त्वानि	...	४११,
शैव्यानि द्वात्रिंशत् तत्त्वानि, सौराणि चतुर्विंशति तत्त्वानि	...	४११,
शक्तेर्दशतत्त्वानि च	...	४११,
भुवनध्वा, चतुर्दश भुवनानि, वर्णाध्वा, पदाध्वा, मन्त्राध्वा, तत्त्वानां शुद्धादिलक्षणश्च	...	४१२-४१३
शूद्रादीनामध्वशुद्धिनिषेधस्तत्कृते पाशविमोचनव्यवस्था च	...	४१३,
षडध्वशोधनान्ते हवनमन्त्रोद्धारस्तद्विधिश्च	...	४१३-४१४
नित्य-नैमित्तिकहवने सपरिस्तरपरिधिदहने विधिनिषेधौ	...	४१४,
शिष्यस्य नेत्रबन्धान्ते मण्डले आसनोपवेशनं, मन्त्रदानविधिश्च	...	४१४-४१७
श्रीविद्यादीक्षायां विशेषतोऽभिषेकविधिर्मन्त्रदानविधिश्च	...	४१७-४२१
प्राप्तक्रियाभयोर्वीक्षस्य शिष्यस्य जपादिकृत्यं, गुरवे दक्षिणादानं च	...	४२१-४२३

वर्णमयीदीक्षाविधिः, कलावतीदीक्षाविधिश्चः ...	...	४२३-४२४
वैष्णवमयीदीक्षाविधिस्तत्र स्पर्शदीक्षादिवतुर्भेदाश्च	...	४२४-४२५
भ्राणवीदीक्षा, तस्याः स्मार्यादिदशभेदाश्च ...	...	४२५-४२६
मोहादपरीक्ष्य मन्त्रदानादाने गुरुशिष्ययोर्हानिसम्भवः	...	४२६-४२७

द्वादशस्तरङ्गः [पृष्ठ-४२८-४५०]

गुरोर्दीक्षितशिष्याय सदाचारोपदेशः	...	४२८-४३१
पादुकाचारविधिः	...	४३१-४४१
समयाचारः	...	४४१-४४४
होमद्रव्यमानं, कर्षलक्षणम्, समिधश्च	...	४४४-४४७
होमे वैश्वानरहोमानेरङ्गादिज्ञानं, तत्फलश्च	...	४४७-४४८
अग्नेर्वर्णाद्यास्तत्र गन्धः, शब्दः, आकृतिः, शिखाश्च	...	४४८-४४९
अग्नेर्निषिद्धवर्णाद्यास्तत्र प्रायश्चित्तश्च	...	४४९-४५०

त्रयोदशस्तरङ्गः [पृष्ठ-४५१-४६२]

दीक्षाप्रयोगस्तत्र कलशस्थापनं, शङ्खस्थापनश्च	...	४५१-४५३
मण्डपाभ्यन्तरे प्रतिद्वारं कुम्भस्थापनम्	...	४५३-४५४
अग्निस्थापनविधिर्होमश्च	...	४५४-४६१
राशीशषट्हादिभ्यो बलिदानं, सशिष्यस्य गुरोरधिवासश्च	...	४६१-४६२

चतुर्दशस्तरङ्गः [पृष्ठ-४६३-४८४]

क्रियामयीदीक्षाप्रयोगः	...	४६३-४६६
वर्णदीक्षाविधिः	...	४६६-४६७
पूर्णभिषेकविधिस्तत्प्रयोगश्च	...	४६८-४६९
नैमित्तिकाञ्चनं, तत्र विशेषदिवसाः	...	४६९-४७१
दमनपूजाविधिस्तत्प्रयोगश्च	...	४७१-४७६
विष्णुविषये दमनकाण्डे विशेषोक्तिः	...	४७६-४७७
पवित्रारोपणविधिस्तत्प्रयोगश्च	...	४७८-४८०
विष्णोः पवित्रारोपणविधिः	...	४८०-४८४